

RAPORT DE SPECIALITATE

privind propunerea de modificare a Hotărârii nr. 515/2018 (aprobarea Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul *Programului social „Alimente”*), astfel cum a fost modificată prin Hotărârea nr. 548/2019 și Hotărârea nr. 169/2022

Având în vedere:

Referatul de aprobare înregistrat sub nr. 755.848/1/22.09.2022, al primarului municipiului Cluj-Napoca;
Proiectul de hotărâre privind modificarea Hotărârii nr. 515/2018 (aprobarea Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul *Programului social „Alimente”*), astfel cum a fost modificată prin Hotărârea nr. 548/2019 și Hotărârea nr. 169/2022;

Direcția de Asistență Socială și Medicală, Direcția Juridică și Direcția Economică precizează următoarele:

Unul din obiectivele generale, așa cum se regăsește în *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, aprobată prin H.G. nr. 877/2018, este ca „*România, alături de alte 192 de state, să își asume stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba. Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, injustiției sociale și protejării planetei până în anul 2030. Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care «nimeni nu va fi lăsat în urmă»...*”.

Din cele 17 *Obiective pentru o Dezvoltare Durabilă* cuprinse în *Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă a României 2030*, pentru îndeplinirea primelor cinci (Obiectivul 1: Fără sărăcie, Obiectivul 2: Foamete zero, Obiectivul 3: Sănătate și bunăstare, Obiectivul 4: Educație de calitate și Obiectivul 5: Egalitate de gen) un aport semnificativ îl au furnizorii publici și privați de servicii sociale, educaționale și de sănătate.

Obiectivul 1: *Fără sărăcie* urmărește eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context. Globalizarea a contribuit la reducerea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor de reducere a sărăciei relative și pentru a asigura o viață demnă pentru toți.

Autoritățile publice locale trebuie să-și asume rolul de a asigura protecția socială a tuturor membrilor comunității, prin măsuri de prevenire a excluziunii sociale, în baza principiilor generale pe care se întemeiază sistemul de asistență socială, universalitatea, respectarea demnității umane, solidaritatea socială, parteneriatul, subsidiaritatea, participarea beneficiarilor, transparența și nediscriminarea. Astfel, Primăria municipiului Cluj-Napoca împreună cu Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca asigură, pe lângă serviciile sociale acordate prin unitățile de asistență socială din structura Direcției de Asistență Socială și Medicală, finanțarea unor programe sociale dedicate persoanelor fără venituri sau cu venituri reduse, respectiv *Programul „Școala după școală”*, *Programul multianual Promovarea sănătății orale prin creșterea accesibilității populației defavorizate la servicii de stomatologie*, programul prin care se acordă ajutorul pentru plata chiriei persoanelor singure/familiilor marginalizate social sau aflate în risc de marginalizare și excluziune socială, rezidente pe raza municipiului Cluj-Napoca sau acordarea gratuității transportului urban pe mijloacele de transport în comun pentru persoanele vârstnice și pensionarii din municipiul Cluj-Napoca.

În acest efort comunitar se înscrie și *Programul social „Alimente”*, care a demarat în municipiul Cluj-Napoca în anul 2013, pentru a veni în sprijinul familiilor și persoanelor singure cu o situație materială precară, familii și persoane marginalizate social sau aflate în situații de risc de marginalizare și excluziune socială. Consiliul local al municipiului Cluj-Napoca a susținut această inițiativă, aprobând alocarea unor sume pentru achiziționarea de produse alimentare care să fie distribuite cu ocazia sărbătorilor de Paște și Crăciun. Valoarea medie a unui pachet cu alimente de bază era de circa 32 lei, inclusiv TVA.

Începând cu anul 2018, prin Hotărârea nr. 515/2018 (aprobarea Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul *Programului social „Alimente”*), modificată prin Hotărârea nr. 548/2019, a fost aprobată acordarea unui beneficiu social, sprijin financiar din bugetul local sub formă de tichete sociale, în valoare de

100 lei/an, pentru categoriile de persoane vulnerabile cu domiciliul/reședința în municipiului Cluj-Napoca. Astfel, în anii 2018-2021 au fost acordate tichete sociale în valoare de:

- 545.500 lei pentru 5455 beneficiari, din care 1500 au fost pensionari, reprezentând **27.49%** din totalul beneficiarilor în anul **2018** (69% fiind persoane cu handicap și 4% celelalte categorii);
- 531.200 lei pentru 5312 beneficiari, din care 1113 au fost pensionari, reprezentând **20.95%** din totalul beneficiarilor în anul **2019** (75% fiind persoane cu handicap și 4% celelalte categorii);
- 351.000 lei pentru 3510 beneficiari, din care 505 au fost pensionari, reprezentând **14.38%** din totalul beneficiarilor în anul **2020** (82% fiind persoane cu handicap și 4% celelalte categorii);
- 428.000 lei pentru 4280 beneficiari, din care 575 au fost pensionari, reprezentând **13.43%** din totalul beneficiarilor în anul **2021** (83% fiind persoane cu handicap și 4% celelalte categorii).

Din datele prezentate mai sus constatăm faptul că în anul 2020 au fost depuse mai puține cereri din cauza pandemiei, dar este evidentă diminuarea numărului pensionarilor care au accesat acest program social, ca efect al creșterii cuantumului pensiilor în anii 2018-2021, perioadă în care nivelul veniturilor nete pentru accesarea acestui program social au rămas neschimbate (1082 lei pentru persoana singură și 786 lei/membru de familie).

Acest program s-a dovedit a fi de un real folos pentru aceste categorii de persoane fără venituri sau cu venituri modeste, venituri insuficiente pentru asigurarea unui trai decent, multe din aceste persoane fiind puse în situația de a alege între a-și plăti cheltuielile de întreținere, a-și cumpăra medicamentele necesare tratării bolilor cronice de care suferă sau a-și asigura necesarul zilnic de hrană.

Consecință a dinamicii din viața socială și economică a țării, reținând și faptul că în ultima perioadă au crescut prețurile la majoritatea alimentelor de bază și la utilități, persoanele singure și familiile cu venituri mici având dificultăți cu plata facturilor pentru energia electrică și gazele naturale, cadrul legislativ din domeniul social s-a modificat și adaptat treptat, fiind majorate pensiile, alocațiile, indemnizațiile și alte beneficii sociale, venind astfel în întâmpinarea nevoilor sociale ale categoriilor de populație cele mai dezavantajate, persoane singure și familii fără venituri sau cu venituri reduse, pensionari, persoane cu handicap, etc...

Astfel, nivelul de venituri nete prevăzute de O.U.G. nr. 70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, cu modificările și completările ulterioare, de până la 1082 lei pentru persoana singură și de 786 lei pe membru de familie (care au fost preluate ca nivel de venituri în *Programul social „Alimente”*), au fost majorate la 2.053 lei pentru persoana singură și la 1.386 lei/persoană, în cazul familiei, prin Legea nr. 226/2021 privind măsurile de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie. Începând cu anul 2022 punctul de pensie a fost majorat la 1.586 lei și indemnizația socială minimă a fost majorată la 1.000 lei, prin O.U.G. nr. 125/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 127/2019 privind sistemul public de pensii, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea pensiei sociale minime garantate. Ca urmare a adoptării H.G. nr. 1071/2021 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, începând cu ianuarie 2022 salariul minim net ajunge la 1.524 lei. Prin O.U.G. nr. 126/2021 pentru modificarea Legii nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, precum și pentru acordarea unei indemnizații compensatorii pentru persoanele cu handicap, începând cu drepturile aferente lunii ianuarie 2022, alocația de stat pentru copiii cu vârsta de până la 2 ani sau de până la 3 ani, în cazul copilului cu handicap se majorează de la 427 lei la 600 lei și de la 214 lei la 243 lei pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 ani și 18 ani. În baza art. II din O.U.G. nr. 126/2021, pentru luna ianuarie 2022, s-a stabilit acordarea unei indemnizații compensatorii pentru persoanele cu handicap. Ca efect al prevederilor art. I alin. (3) din O.U.G. nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, a fost majorată indemnizația lunară pentru persoanele cu handicap grav, de la 1.386 lei, la 1.524 lei (în cuantum egal cu salariul net al asistentului personal gradația 0).

Aceste reglementări au fost adoptate din necesitatea de a îmbunătăți sistemul de protecție socială pentru persoanele cele mai vulnerabile, în scopul de a evita excluziunea socială a acestora.

Pentru a veni în sprijinul persoanelor singure și familiilor cu venituri mici, al categoriilor de populație cele mai vulnerabile din municipiul Cluj-Napoca și a da conținut principiului solidarității sociale enunțat la art. 5 lit. a) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare (*solidaritatea socială, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație*), este necesar să actualizăm și să adaptăm

programele sociale finanțate din bugetul local la modificările impuse de dinamica din zona pensiilor, alocațiilor, indemnizațiilor și a altor beneficii de asistență socială.

Pentru ca *Programul social „Alimente”* să-și atingă scopul (prevenirea și combaterea marginalizării sociale a persoanelor singure/famiiliilor cu domiciliu/reședința pe raza municipiului Cluj-Napoca, aflate în situație de dificultate) și obiectivul (reducerea numărului de persoane expuse riscului de sărăcie sau excludere socială în municipiul Cluj-Napoca, prin acordarea unui sprijin financiar din bugetul local) este necesar ca acesta să fie modificat și adaptat la evoluția și dinamica din zona pensiilor, alocațiilor, indemnizațiilor și a celorlalte beneficii de asistență socială.

Începând cu anul 2022 a fost aprobată Hotărârea nr. 169/2022 privind modificarea Hotărârii nr. 515/2018 (aprobarea Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul *Programului social „Alimente”*), astfel cum a fost modificată prin Hotărârea nr. 548/2019, prin care a fost majorat sprijinul financiar de la 100 lei/an la 200 lei/an și a crescut nivelul veniturilor nete până la care poate fi accesat acest ajutor.

În baza celor mai sus expuse, considerăm oportună și imperios necesară propunerea de modificare a Hotărârii nr. 515/2018 (aprobarea Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul *Programului social „Alimente”*), astfel cum a fost modificată prin Hotărârea nr. 548/2019 și Hotărârea nr. 169/2022, respectiv:

- modificarea Hotărârii nr. 515/2018 (aprobarea *Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul Programului social „Alimente”*), astfel cum a fost modificată prin Hotărârea nr. 548/2019 și Hotărârea nr. 169/2022, în sensul acordării beneficiului de asistență socială sub formă de tichet social pe suport electronic în valoare de până la 400 lei/an în cadrul *Programului social „Alimente”*, conform *Metodologiei de implementare a Programului social „Alimente”*, în limita sumelor aprobate anual cu această destinație în bugetul DASM;

- modificarea art. 12 din Anexa la Hotărârea nr. 169/2022 (*Metodologia de implementare a Programului social „Alimente”*), care să aibă următorul conținut:

”Art. 12 Cererile și declarațiile pe propria răspundere se depun de către solicitanți la DASM, în format letric sau electronic, împreună cu actele doveditoare, până cel mai târziu în ultima zi lucrătoare a lunii noiembrie a fiecărui an.”;

- modificarea art. 18 din Anexa la Hotărârea nr. 169/2022 (*Metodologia de implementare a Programului social „Alimente”*), care va avea următorul conținut:

”Art. 18 Beneficiul de asistență socială sub formă de tichet social pe suport electronic în cadrul *Programului social „Alimente”* se poate alimenta de două ori pe an în limita valorii prevăzute la art. I din prezenta hotărâre și a sumelor alocate cu această destinație în bugetul DASM”;

- eliminarea alin. (5) al art. 25 din Anexa la Hotărârea nr. 169/2022 (*Metodologia de implementare a Programului social „Alimente”*);

- modificarea art. 30 lit. a) din Anexa la Hotărârea nr. 169/2022 (*Metodologia de implementare a Programului social „Alimente”*), care va avea următorul conținut:

”Art. 30 lit.a) Aduce la cunoștința publică prevederile prezentei metodologii cu privire la depunerea cererilor, actelor necesare, persoane eligibile, modalitatea concretă de acordare a tichetului social pe suport electronic, cu încadrarea în sumele alocate în fiecare an pentru acest program.”;

- cererea și declarația pe propria răspundere-Anexe la *Metodologia de implementare a Programului social „Alimente”*, vor fi modificate corespunzător în conformitate cu prevederile prezentei hotărâri.

- modificarea art. III din Hotărârea nr. 169/2022, în sensul alocării sumei de 3.500.000 lei de la bugetul pe anul 2022 al Direcției de Asistență Socială și Medicală, capitolul bugetar 68.02 - *Asigurări și asistență socială*, pentru implementarea *Programului social „Alimente”*;

- de prevederile hotărârii beneficiază și solicitanții care au formulat și depus cereri de acordare a beneficiului de asistență socială sub formă de tichete sociale pe suport electronic, soluționate conform Hotărârii nr. 169/2022, prin acordarea și alimentarea tichetului social pe suport electronic cu diferența de până la valoarea tichetului social de maxim 400 lei/an, în conformitate cu art. I din prezenta hotărâre.

Având în vedere cele de mai sus, proiectul de hotărâre îndeplinește condițiile de natură tehnică pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca.

Din punct de vedere juridic, raportat la prevederile:

I. Capitolului II, Obiectivul “Fără sărăcie” din Anexa I la H.G. nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030;

II. Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare:

➤ art. 15

(1) Statul acordă beneficiile de asistență socială prin autoritățile administrației publice centrale sau locale, în conformitate cu prevederile legislației în vigoare în domeniu.

(2) Beneficiile de asistență socială acordate de autoritățile administrației publice centrale, direct sau prin instituțiile aflate în subordinea acestora, se stabilesc în bani sau în natură și reprezintă măsuri financiare destinate asigurării unui standard minim de viață, susținerii familiei și copilului, promovării și garantării exercitării de către persoanele cu nevoi speciale a drepturilor și libertăților fundamentale.

(3) Beneficiile de asistență socială acordate de autoritățile administrației publice locale se stabilesc în bani sau în natură și sunt măsuri complementare celor prevăzute la alin. (2), susținute din bugetele locale.

➤ art. 94

(1) Beneficiile de asistență socială se acordă persoanelor vârstnice care se găsesc în situații de vulnerabilitate, respectiv:

a) nu realizează venituri proprii sau veniturile lor ori ale susținătorilor legali nu sunt suficiente pentru asigurarea unui trai decent și mediu sigur de viață;

(2) Beneficiile de asistență socială pentru persoanele vârstnice sunt, în principal:

a) beneficiile de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excludere socială;

I. Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv;

➤ ale art. 23 Nivelul venitului net lunar pe o persoană, până la care o persoană este considerată ca fiind marginalizată, se stabilește anual, prin hotărâre a Guvernului, înaintea depunerii la Parlament a proiectului legii bugetului de stat.

➤ ale art. 24 În funcție de nivelul venitului stabilit la art. 23 consiliile locale au obligația să identifice persoanele și familiile care se găsesc în aceasta situație și să stabilească măsuri individuale în vederea prevenirii marginalizării sociale a acestora;

I. art. 7 alin. (2) din Legea nr. 226/2021 privind măsurile de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările și completările ulterioare: Venitul mediu net lunar până la care se acordă ajutorul pentru încălzire este de 1.386 lei/persoană, în cazul familiei, și de 2.053 lei, în cazul persoanei singure.

II. O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale art. 129:

➤ alin. (1) Consiliul local are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale;

➤ alin. (2) „Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții: b) atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului; (...) d) atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local (...);

➤ alin. (7) În exercitarea atribuțiilor prevăzute la alin. (2) lit. d, consiliul local asigură, potrivit competenței sale și în condițiile legii, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local privind:....b) serviciile sociale pentru protecția copilului, a persoanelor cu handicap, a persoanelor vârstnice, a familiei și a altor persoane sau grupuri aflate în nevoie socială,

proiectul de hotărâre îndeplinește condițiile legale pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca.

Din punct de vedere economic, raportat la:

I. prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv ale:

➤ art. 5 alin. (3) Fundamentarea, dimensionarea și repartizarea cheltuielilor bugetelor locale pe ordonatori de credite, pe destinații, respectiv pe acțiuni, activități, programe, proiecte, obiective, se efectuează în concordanță cu atribuțiile ce revin autorităților administrației publice locale, cu prioritățile stabilite de acestea, în vederea funcționării lor și în interesul colectivităților locale respective;

➤ art. 14 alin. (2) Cheltuielile bugetare au destinație precisă și limitată și sunt determinate de autorizările conținute în legi speciale și în legile bugetare anuale;

II. HCL nr. 613/2022 privind aprobarea bugetului general rectificat al municipiului Cluj-Napoca pe anul 2022,


proiectul de hotărâre îndeplinește condițiile legale pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca.

Având în vedere prevederile legale expuse în prezentul raport, apreciem că proiectul de hotărâre privind modificarea Hotărârii nr. 515/2018 (aprobarea Metodologiei de acordare a tichetelor sociale în cadrul Programului social „Alimente”), astfel cum a fost modificată prin Hotărârea nr. 548/2019 și Hotărârea nr. 169/2022, îndeplinește condițiile legale pentru a fi supus dezbaterii și aprobării plenului Consiliului local al municipiului Cluj-Napoca.

DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ
SOCIALĂ ȘI MEDICALĂ
DIRECTOR EXECUTIV
AUREL MOCAN



DIRECȚIA JURIDICĂ
DIRECTOR EXECUTIV
ALINA RUS

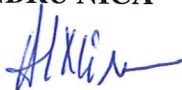


22.09.2022

DIRECȚIA ECONOMICĂ,
DIRECTOR EXECUTIV
OLIMPIA MOIGRĂDAN



ȘEF SERVICIU,
ALEXANDRU NICA



ȘEF SERVICIU,
LUCIA MARGARETA POP



CONSILIER JURIDIC,
SEVER BOGDAN

